

Міністерство освіти і науки України
Асоціація навчальних закладів України
приватної форми власності
Європейський університет

МОЛОДЬ, ОСВІТА, НАУКА, КУЛЬТУРА І НАЦІОНАЛЬНА САМОСВІДОМІСТЬ

*Збірник матеріалів
VIII Всеукраїнської
науково-практичної конференції
(12—13 травня 2005 р.)*

У 6 томах
Том 6

Друкується за рішенням
Вченої ради Європейського університету
(протокол №3 від 7 квітня 2005 р.)
та Координаційної ради Асоціації навчальних закладів
України приватної форми власності
(протокол №2 від 15 березня 2005 р.)

Київ
Видавництво Європейського університету
2005

Редакційна колегія:

Тимошенко І.І. – голова Асоціації навчальних закладів України приватної форми власності, ректор Європейського університету, професор (відп. редактор).

Відповідальний секретар – кандидат педагогічних наук, доцент *Кондратенко Л.І.*

Члени редколегії: *Ареф'єва О.В.* – доктор економічних наук, професор; *Бондар В.І.* – академік АПН України, доктор педагогічних наук, професор; *Бровдій В.М.* – академік УЕАН, доктор біологічних наук, професор; *Вовк Л.П.* – доктор педагогічних наук, професор; *Волинка Г.І.* – академік НАН України, доктор філософських наук, професор; *Грехов А.М.* – доктор фізико-математичних наук, професор; *Гуткевич С.О.* – доктор економічних наук; *Закович М.М.* – доктор філософських наук, професор; *Іщук С.І.* – доктор економічних наук, професор; *Козаченко О.І.* – кандидат технічних наук, професор; *Левківський К.М.* – кандидат історичних наук, доцент; *Луцій О.П.* – кандидат економічних наук, професор; *Мацько Л.І.* – академік АПН України, доктор філологічних наук, професор; *Міхайленко В.М.* – доктор технічних наук, професор; *Оніщенко І.Г.* – доктор політичних наук, професор; *Палеха Ю.І.* – кандидат культурологічних наук, професор; *Погребенник В.Ф.* – доктор філологічних наук, професор; *Пов'якель Н.І.* – доктор психологічних наук; *Тимошенко З.І.* – кандидат філософських наук, професор; *Тимошенко О.І.* – кандидат історичних наук, доцент; *Худолій Л.М.* – доктор економічних наук, професор; *Шут М.І.* – академік АПН України, доктор фізико-математичних наук, професор.

Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість:
Зб. матеріалів VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 12–13 травня 2005 р.; У 6-ти т. / Редкол.: Тимошенко І.І. (відп. ред.) та ін. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – Т. 6. – 408 с.

Збірник містить тексти виступів учасників конференції — студентів та аспірантів вищих навчальних закладів України.

Тексти друкуються за редакцією авторів.

ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ ТА МАКРОФІНАНСОВА СТАБІЛІЗАЦІЯ

Поліна Комарецька,
Європейський університет

Аналіз комплексної, багатогранної проблеми економічного зростання в Україні в її взаємозв'язку з макроекономічною, зокрема, макрофінансовою стабілізацією є, по суті, першою науковою спробою оцінки, узагальнення, систематизації результатів дванадцятилітнього процесу внутрішніх ринкових реформ в нашій державі в контексті її стратегічного євроінтеграційного курсу. Проголосивши своєю метою поступову інтеграцію до Євросоюзу, Україна об'єктивно постала перед необхідністю чіткого визначення шляхів і методів її досягнення, стратегічних та тактичних цілей і пріоритетів у всіх сферах суспільного життя, і перш за все — в економічній. Подолавши болісні кризові процеси в економічній та соціальній сферах, політичне протистояння в умовах відсутності консолідуючої ідеї у 90-х роках минулого століття, українська економіка впродовж останніх трьох років демонструє стабільні темпи економічного зростання, поліпшується фінансовий стан підприємств, відбувається оздоровлення державних фінансів. Проте проблема забезпечення довготривалої макроекономічної, в тому числі і макрофінансової стабілізації з орієнтацією на підвищення життєвого рівня українського народу, продовжує залишатися актуальною, потребує подальшого науково-теоретичного дослідження.

Досліджуючи теоретичні основи макроекономічної стабілізації, її параметри, вперше у вітчизняній науковій літературі виділяється дві її складові: власне макроекономічну та макрофінансову. Такий поділ є цілком виправданим, оскільки дає можливість більш детально і глибоко розкрити як сутність фінансових засобів макроекономічної стабілізації, так і їх спрямованість, здійснити об'єктивну, неупереджену оцінку досягнутих Україною результатів, у порівнянні з трансформаційними економіками країн Східної Європи та колишнього СРСР. Серед сукупності конкретних показників макроекономічної та макрофінансової стабільності виділяють такі головні як ВВП (ВВП), рівень безробіття, інфляція та бюджетний дефіцит. Саме за допомогою останніх можливо як об'єктивно оцінити макроекономічну та ма-

крофінансову ситуацію, так і активно виливані на неї. Оскільки характер і методи впливу значною мірою залежать від типу економічної політики держави, яка, у свою чергу, базується на кейнсіанських (неокейнсіанських) та неокласичних економічних теоріях, то виникає необхідність щодо здійснення порівняльного аналізу кейнсіанських та монетаристських концептуальних засад макроекономічного регулювання. При цьому в кейнсіанській теорії стимулювання економічного зростання акценти зроблено на аналізі впливу на нього фіскальних інструментів, зокрема державних витрат та податків. Якщо кейнсіанський підхід базується на ідеї регулювання і стимулювання сукупного попиту, то неокласика в її монетарній формі головну увагу зосереджує на виявленні і дослідженні факторів, що стимулюють сукупну пропозицію. У кінцевому підсумку кейнсіанська теорія регулювання економіки і монетарний напрям неокласичної теорії покликані дати відповідь на одні й ті самі кардинальні питання: як досягти збалансування і макроекономічної стабілізації у ринковій економіці, у який спосіб стимулювати економічне зростання, за допомогою якого інструментарію — державних фінансів та фіскальної політики чи монетарних засобів — можна досягти динаміки макроекономічних параметрів господарського розвитку. На основі ґрунтовного аналізу обидвох напрямків в економічній науці, дослідження практики макроекономічної стабілізації промислово розвинутих країн, у першу чергу США, запропоновано три варіанти досягнення макрофінансової стабілізації, які залежать від рівня ВВП на душу населення в країні. Незаперечним науковим внеском є дослідження багатьох вчених-економістів щодо фінансового механізму макроекономічного регулювання, оскільки за допомогою останнього здійснюється реалізація фінансової політики держави.

Конструктивно та критично аналізуючи існуючі як у зарубіжній, так і у вітчизняній економічній літературі підходи до розуміння сутності і структури фінансового механізму, відокремлюючи і узагальнюючи їх переваги та недоліки, до теперішнього часу вносяться ряд доповнень та уточнень у визначення фінансового механізму, пропонується оригінальну його структуру. По-перше: фінансовий механізм формулюється як певна система, що складається з двох підсистем: фінансового забезпечення і фінансового регулювання та підсистеми управління. По-друге, у структурі фінансового механізму відокремлено чотири форми фінансо-

вого забезпечення: самофінансування, залучення акціонерного капіталу, кредитування, безповоротне фінансування.

Підсумовуючи дослідження сутності та структури фінансового механізму, можна вказати на два принципово важливі моменти, які мають бути враховані у процесі реалізації фінансової політики нашої держави: з одного боку — це дуже складна система, управління якою потребує наявності високопрофесійних, кваліфікованих фахівців, з іншого — це дуже дієвий механізм, який дає змогу вирішувати практично всі проблеми.

В основу запропонованої систематизації покладено підхід, згідно з яким індикатори фіксують певний фінансовий стан на макроекономічному рівні і дають можливість оцінити результативність прийнятих рішень та ефективність фінансового інструментарію. Система макроекономічних індикаторів представлена як сукупність трьох груп показників — платоспроможності, фінансової ефективності й результативності, макроекономічної заборгованості — які, у свою чергу, містять ряд конкретних індикаторів.

Оскільки в основі фінансового механізму макроекономічного регулювання лежать інструменти фіскальної та монетарної політики, цілком логічно проаналізувати їх вплив на макроекономічну стабілізацію і в кінцевому рахунку на стабільне економічне зростання як у розвинутих країнах, так і в Україні. При цьому наголос робиться на двох головних складових цієї політики — політиці державних доходів та політиці державних видатків.

Творче, критичне використання наявного світового досвіду здійснення фіскальної політики надзвичайно важливе для нашої держави в процесі ринкових трансформацій. Нестандартним та цікавим можна відзначити аналіз впливу податкової політики України на економічну та соціальну стабільність. Порівнюючи податкову структуру країн із розвинутою ринковою економікою з податковою структурою нашої держави, можна дійти ґрунтовного висновку про те, що в цілому в Україні створено сучасну податкову систему, однак її динаміка свідчить про нестабільність національної податкової політики. Орієнтири цієї політики мають бути спрямовані на посилення ролі фіскальних інструментів у забезпеченні реалізації завдань економічного зростання.

Отже, дієвість використання в Україні фінансових інструментів та важелів впливу на забезпечення сталого економічного зростання досить низька, вони ще не відіграють належної ролі у фінансовій політиці нашої держави.

КОМУНІКАЦІЙНА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ

*Наталія Кондрушенко,
Кам'янець-Подільська філія
Європейського університету*

Життя сучасної людини важко уявити без використання сучасних технологій та послуг, зокрема банківських.

Маркетинг відомий як система управління й організації діяльності компаній, фірм, банків, яка всебічно враховує процеси, що відбуваються на ринку. Банківський маркетинг завдяки своїй специфіці представляє особливу галузь маркетингу. Це зовнішня і внутрішня ідеологія, стратегія, тактика і політика діяльності банку, що обумовлена конкретною суспільно-політичною й економічною ситуацією.

Питання надання банківських послуг вивчаються вітчизняними і зарубіжними вченими, такими як В.Кочетков, А.Нікітін, І.Новікова, Л.Худолій, М.Денисенко, В.Кабанов, Ф.Котлер та ряд інших. Але окремі елементи маркетингу в банках потребують подальшого дослідження.

Комунікаційна політика є одним із елементів комплексу маркетингу. Банк зацікавлений у створенні і підтримці сприятливого іміджу своїх продуктів в очах реальних і потенційних клієнтів, контактних аудиторій. Комплекс комунікацій включає: безпосереднє стимулювання збуту, створення сприятливого іміджу банку в очах широкого кола громадськості (Public Relations) і реклами.

Стимулювання збуту може проводитись банком по трьох основних напрямках: стимулювання споживачів, стимулювання працівників банку, стимулювання посередників. До засобів стимулювання споживачів банківських продуктів можна віднести персональний продаж, зразки (тобто можливість користування даною послугою протягом

Капустіна Тамара	
Маркетинговий підхід до процесу ціноутворення на підприємстві	64
Карпович Юлія	
Розвиток малого бізнесу і зовнішньоекономічна діяльність	67
Кладій Ольга	
Конкуренція у сфері споживчих послуг	70
Ковальчук Діна	
Еволюційний шлях розвитку банківської системи України	72
Ковшова Ірина	
Проблеми та перспективи розвитку українського підприємництва в туристичній сфері	76
Козак Ірина	
Господарський механізм: його зміст та структура	79
Козаченко Оксана	
Економіко-організаційні умови розвитку комбікормової промисловості в Україні	81
Козловська Ганна	
Організаційна свідомість як детермінанта успішної управлінської діяльності	84
Комарецька Поліна	
Економічне зростання та макрофінансова стабілізація	86
Кондрушенко Наталія	
Комунікаційна політика в системі банківських послуг	89
Кот Ольга	
Інтеграція науково-освітньої сфери України у загальноєвропейський інноваційний простір	92
Кравчук Ірина	
Маркетингова збутова політика у банківській сфері	94
Красавіна Оксана	
Розвиток міжнародного банківського бізнесу та валютно-фінансового сектору в Донецькому регіоні	97
Ксенофонтова Катерина	
Концепція стратегічного менеджменту для забезпечення сталого розвитку м'ясопереробних підприємств України	100